EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2005/0131(CNS)

6.2.2006

*

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi poliisiyhteistyön parantamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä erityisesti sisärajoilla sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta
(KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Herbert Reul

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT.....16

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi poliisiyhteistyön parantamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä erityisesti sisärajoilla sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta
(KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (KOM(2005)0317)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, 32 artiklan ja 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0314/2005),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 93 ja 51 artiklan,

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia komission ehdotukseen;

5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Komission teksti	Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1
JOHDANTO-OSAN 5 KAPPALE

(5) Jäsenvaltiot ovat tehneet useita kahdenvälisiä sopimuksia ja järjestelyjä huolehtiakseen raja-alueiden erityisistä yhteistyötarpeista. Koska unionilla ei ole yhteistä lähestymistapaa, yhteisillä rajoilla voi olla eroja turvallisuuden tasossa, kuten	(5) Jäsenvaltiot ovat tehneet useita kahdenvälisiä sopimuksia ja järjestelyjä huolehtiakseen raja-alueiden erityisistä yhteistyötarpeista. Koska unionilla ei ole yhteistä lähestymistapaa, yhteisillä rajoilla voi olla eroja turvallisuuden tasossa, kuten

[1] EUVL C. / Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

voidaan päätellä suosituksista, joita ministerit ovat tehneet pysyvän Schengenin yleissopimuksen arviointi- ja soveltamiskomitean kertomusten perusteella.	voidaan päätellä suosituksista, joita ministerit ovat tehneet pysyvän Schengenin yleissopimuksen arviointi- ja soveltamiskomitean kertomusten perusteella. ***Näin ollen yhteinen lähestymistapa on välttämätön yhtenäisen turvallisuustason varmistamiseksi kaikkialla Euroopan unionin alueella.***

Tarkistus 2
JOHDANTO-OSAN 11 KAPPALE

(11) Operatiiviselle yhteistyölle olisi luotava erilaisia muotoja, jotta voidaan lisätä yhteisesti käytettävissä olevia resursseja, parantaa niiden käyttöä sekä tehostaa rutiinitehtävien ja erityistilanteiden hoitoa.	(11) Operatiiviselle yhteistyölle olisi luotava erilaisia muotoja, jotta voidaan lisätä yhteisesti käytettävissä olevia resursseja***, erityisesti henkilö-, rahoitus- ja teknisiä resursseja***, parantaa niiden käyttöä sekä tehostaa rutiinitehtävien ja erityistilanteiden hoitoa.

Tarkistus 3
JOHDANTO-OSAN 11 A KAPPALE (uusi)

	(11 a) Strategisen ja kansainvälisen yhteistyön parantaminen edellyttää kaikkien niiden esteiden poistamista, jotka liittyvät koulutukseen, kielieroihin sekä teknisten välineiden yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden puuttumiseen.

Perustelu

Koulutus on avainasemassa erilaisten rajatylittävien lainvalvontaviranomaisten välisen luottamuksen ja yhteistyön kulttuurin luomisessa. Kieliesteet ja yhteentoimimattomat laitteet ja välineet (tietokannat ja viestintäjärjestelmät) ovat tähän saakka olleet rajatylittävän yhteistyön tärkeimpiä esteitä.

Tarkistus 4
JOHDANTO-OSAN 13 KAPPALE

(13) Päätöksen 10 artiklassa vahvistettua sääntelymenettelyä olisi noudatettava, kun kyseessä ovat 3 artiklan säännösten soveltamiseksi toteutettavat laajakantoiset toimenpiteet, kuten tietojen	***Poistetaan.***

toimittamisessa käytettävien vakiomuotoisten teknisten ratkaisujen ja esitystapojen kehittäminen.

Perustelu

Mainitun komitean perustaminen ei ole välttämätöntä, koska neuvostolla on jo nyt käytössään poliisiyhteistyön täytäntöönpanotoimien kehittämisen edellyttämät toimivaltaiset elimet.

Tarkistus 5
JOHDANTO-OSAN 14 KAPPALE

(14) Rajan kummallakin puolella tapahtuvaa tarkkailua ja takaa-ajoa koskevia Schengenin yleissopimuksen määräyksiä olisi muutettava rikostutkinnan ja siihen sisältyvien toimien tehostamiseksi ja niiden onnistumisen varmistamiseksi sallimalla rajan kummallakin puolella tapahtuva ***tarkkailu ja takaa-ajo***, jos kyseessä on mahdollisesti rikoksentekijäin luovuttamiseen johtavan rikoksen tutkinta. Rajan kummallakin puolella ***tapahtuvaa takaa-ajoa ei myöskään pitäisi rajata maarajoihin***.	(14) Rajan kummallakin puolella tapahtuvaa tarkkailua ja takaa-ajoa koskevia Schengenin yleissopimuksen määräyksiä olisi muutettava rikostutkinnan ja siihen sisältyvien toimien tehostamiseksi ja niiden onnistumisen varmistamiseksi sallimalla rajan kummallakin puolella tapahtuva tarkkailu ja takaa-ajo, jos kyseessä on ***sellaisen luovuttamiseen johtavan rikoksen tutkinta, josta*** mahdollisesti ***voidaan langettaa rikoksentekijäin vähintään 12 kuukauden vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai toimenpide***. Rajan kummallakin puolella ***tapahtuva takaa-ajo olisi ulotettava koskemaan myös ilma-, meri-, joki- ja järvirajoja. Takaa-ajavilla viranomaisilla olisi oltava oikeus pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää takaa-ajettavat henkilöt. Lisäksi rajatylittävää tarkkailua ja takaa-ajoa ei tulisi rajoittaa millään ajan tai paikan rajoittamisella. Tästä syystä kaikki jäsenvaltioiden yhteensopimattomat perustuslailliset määräykset olisi muutettava.***

Perustelu

Neuvoston päätöksen tarkoituksena on edistää viranomaisten työtä ja lisätä poliisitoimien tehokkuutta. Tästä syystä poliisien toimivaltuuksia on laajennettava ja tarkkailua ja takaa-ajoa koskevat ajan ja paikan rajoitukset olisi poistettava. Tämä tarkistus perustuu eri Schengen-valtioiden parhaiden käytäntöjen tuomaan kokemukseen.

Tarkistus 6
3 ARTIKLAN 1 KOHDAN D ALAKOHTA

(d) puhelin-, faksi- tai Internet-liittymän haltijan selvittäminen;	(d) puhelin-, ***matkapuhelin-,*** faksi- tai Internet-liittymän haltijan selvittäminen;

Tarkistus 7
3 ARTIKLAN 1 KOHDAN F ALAKOHTA

(f) henkilöllisyyden selvittäminen;	(f) henkilöllisyyden selvittäminen ***erityisesti DNA-profiilien toimittamisen ja vertaamisen avulla***;

Perustelu

Tarkistuksen tarkoituksena on henkilöiden tunnistamisen uusimman teknologian hyödyntäminen.

Tarkistus 8
3 ARTIKLAN 3 KOHTA

3. Tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavat mahdolliset muut yksityiskohtaiset säännöt, joilla määritellään tiedot, joita saa toimittaa, tai jotka koskevat tietoihin tutustumista tai tietojenvaihtokanavia, annetaan 10 artiklassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen.	***Poistetaan.***

Perustelu

Mainitun komitean perustaminen ei ole välttämätöntä, koska neuvostolla on jo nyt käytössään poliisiyhteistyön täytäntöönpanotoimien kehittämisen edellyttämät toimivaltaiset elimet.

Tarkistus 9
4 ARTIKLAN 1 KOHDAN C ALAKOHTA

(c) yhteisten koulutusjärjestelmien, myös yhteisten erityistilanneharjoitusten, kehittäminen ja toteuttaminen. ***Alan toimet voivat käsittää työvierailuja, vaihto-ohjelmia, yhteisiä koulutushankkeita, myös kielikoulutusta, ja yhteisten koulutusmoduulien kehittämistä, jotka liittyvät jollakin erityisellä raja-alueella harjoitettavaan yhteistyöhön***.	(c) yhteisten koulutusjärjestelmien, myös yhteisten erityistilanneharjoitusten, kehittäminen ja toteuttaminen. ***Sisäraja-alueiden välisen yhteistyön tehostamista koskevat toimet, kuten työvierailut***, ***vaihto-ohjelmat, yhteiset koulutushankkeet, yhteiset koulutusmoduulit ja erityisesti kielikoulutus, ovat välttämättömiä***.

Perustelu

Yhteisten koulutushankkeiden merkitys eri lainvalvontaviranomaisten välisen luottamuksen ja yhteistyön ilmapiirin luomiseksi ja kieliesteiden poistamisen merkitys on tunnustettu yksimielisesti.

Tarkistus 10
5 ARTIKLAN C ALAKOHTA

(c) poliisitehtävien määrääminen yhteyshenkilöille tai muiden jäsenvaltioiden virkamiehille ***sikäli kuin näihin tehtäviin ei sisälly pakkotoimenpiteiden käyttö***.	(c) poliisitehtävien määrääminen yhteyshenkilöille tai muiden jäsenvaltioiden virkamiehille.

Tarkistus 11
5 ARTIKLAN 1 A KOHTA (uusi)

	1 a. 1 artiklassa tarkoitettuun operatiiviseen yhteistyöhön osallistuvat viranomaiset voivat pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää henkilöitä toisen jäsenvaltion alueella asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön ja toimivaltaisten paikallisten viranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Perustelu

Toisen jäsenvaltion alueella toimivien viranomaisten valtuuksia olisi lisättävä poliisioperaatioiden tehokkuuden lisäämiseksi.

Tarkistus 12
6 ARTIKLAN 1 KOHTA

1. Jäsenvaltioiden on otettava tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten välillä käyttöön ***pysyvät yhteistyörakenteet kaikilla sisäraja-alueillaan***.	1. Jäsenvaltioiden on otettava tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten välillä käyttöön ***yhteiset yhteistyökeskukset***.

Perustelu

Toiminnassa olevien poliisi- ja tulliviranomaisten yhteistyökeskukset, esimerkkinä Kehlissä (Saksassa) toimiva Saksan ja Ranskan viranomaisten yhteistyökeskus, osoittavat että eri maiden viranomaisten kokoaminen saman katon alle edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua merkittävällä tavalla.

Tarkistus 13
9 ARTIKLAN OTSIKKO

Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten tekemät kahdenväliset yhteistyösopimukset	Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten tekemät kahdenväliset ***ja monenväliset*** yhteistyösopimukset

Tarkistus 14
9 ARTIKLAN 1 KOHTA

Tämä päätös ei rajoita nykyisten tai tulevien ***yksityiskohtaisempien ja*** tämän päätöksen ***kanssa yhdenmukaisten sopimusten tekemistä*** sellaisten jäsenvaltioiden välillä, joilla on yhteinen raja, tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten välisestä yhteistyöstä.	Tämä päätös ei rajoita ***sellaisten*** nykyisten tai tulevien ja sopimusten tekemistä***, jotka mahdollistavat tämän päätöksen laajentamisen*** sellaisten jäsenvaltioiden välillä, joilla on yhteinen raja, tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten välisestä ***rajatylittävästä*** yhteistyöstä.

Tarkistus 15
10 ARTIKLA

1. Viitattaessa tähän artiklaan komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.	***Poistetaan.***
2. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä	

komiteamenettelyyn osallistuvia komiteoita varten vahvistetun työjärjestyksen mallin pohjalta.

3. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvoston on tehtävä komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

4. Komissio hyväksyy suunnitellut toimenpiteet, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

5. Jos toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai jos lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä ja antaa siitä tiedon Euroopan parlamentille.

6. Neuvosto voi päättää ehdotuksesta määräenemmistöllä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa.

Jos neuvosto on tässä määräajassa ilmaissut määräenemmistöllä vastustavansa ehdotusta, komissio tarkastelee sitä uudelleen. Se voi tehdä neuvostolle muutetun ehdotuksen, tehdä ehdotuksensa uudelleen tai antaa säädösehdotuksen.

Jos neuvosto ei ole tässä määräajassa antanut ehdotettua täytäntöönpanosäädöstä eikä ilmoittanut vastustavansa ehdotusta täytäntöönpanotoimenpiteiksi, komissio antaa ehdotetun täytäntöönpanosäädöksen.

7. Jäsenvaltioiden edustajat nimetään tämän päätöksen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten joukosta. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi edustaja.

Perustelu

Mainitun komitean perustaminen ei ole välttämätöntä, koska neuvostolla on jo nyt käytössään poliisiyhteistyön täytäntöönpanotoimien kehittämisen edellyttämät toimivaltaiset elimet.

Tarkistus 16
11 ARTIKLAN -1 KOHTA (uusi)
39 artiklan 1 kohta (Schengenin yleissopimus)

-1. Korvataan 39 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Sopimuspuolet sitoutuvat varmistamaan, että niiden poliisi- ja tulliviranomaiset tarjoavat kansallista lainsäädäntöä noudattaen ja toimivaltuuksiensa rajoissa toisilleen apuaan rangaistavien tekojen ehkäisemiseksi ja tutkimiseksi, ellei kansallisessa lainsäädännössä säädetä, että pyyntö on esitettävä ja toimitettava oikeusviranomaisten välityksellä. Tapauksissa, joissa pyyntö on esitetty poliisiviranomaisille, joilla ei ole valtuuksia käsitellä pyyntöä, mainitut poliisiviranomaiset toimittavat pyynnön oikeusviranomaisille.

Perustelu

Schengenin sopimuksen 39 artiklaa muutetaan seuraavista syistä: tulliviranomaisten sisällyttäminen ja sen salliminen, että toisessa jäsenvaltiossa toimivat poliisiviranomaiset voivat ryhtyä pakottaviin toimiin rangaistavien rikosten ehkäisemiseksi ja paljastamiseksi.

Tarkistus 17
11 ARTIKLAN 1 KOHDAN B ALAKOHTA
40 artiklan 2 kohdan 1 alakohta (Schengenin yleissopimus)

”Jos lupaa ei voida pyytää ennakolta toiselta jäsenvaltiolta asian erityisen kiireellisyyden vuoksi, tarkkailua suorittavilla virkamiehillä on oikeus jatkaa rangaistavaan tekoon, josta ankarimmillaan voi seurata vähintään kahdentoista kuukauden vapausrangaistus tai vapauden menettämistä tarkoittava seuraamus, ***syylliseksi epäill***yn henkilön tarkkailua rajan toisella puolella seuraavin edellytyksin:”	”Jos lupaa ei voida pyytää ennakolta toiselta jäsenvaltiolta asian erityisen kiireellisyyden vuoksi, tarkkailua suorittavilla virkamiehillä on oikeus jatkaa rangaistavaan tekoon, josta ankarimmillaan voi seurata vähintään kahdentoista kuukauden vapausrangaistus tai vapauden menettämistä tarkoittava seuraamus, ***osalliseksi*** epäillyn henkilön***, tai sellaisen henkilön, jonka perustellusti voidaan katsoa pystyvän edistämään ensiksi mainitun henkilön tunnistamista tai jäljittämistä,*** tarkkailua rajan toisella puolella seuraavin edellytyksin:”

Perustelu

Koska Schengenin sopimusta käytännössä soveltavat katsovat, että 40 artiklaan sisältyvä käsite "rangaistavaan tekoon...syylliseksi epäillyn" on liian rajoittava, tällä tarkistuksella mainittua artiklaa muutetaan siten, että sekä osalliseksi epäiltyä että sellaista henkilöä, jonka perustellusti voidaan katsoa pystyvän edistämään ensiksi mainitun henkilön tunnistamista tai jäljittämistä, voidaan tarkkailla rajan toisella puolella.

Tarkistus 18
11 ARTIKLAN 1 KOHDAN B A ALAKOHTA (uusi)
40 artiklan 3 kohdan f alakohta (Schengenin yleissopimus)

	b a) Korvataan 3 kohdan f alakohta seuraavasti:
	"f) Tarkkailua harjoittavat viranomaiset voivat pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää toisen jäsenvaltion alueella tarkkailun kohteena olevan henkilön."

Perustelu

Tarkistus antaa toisen jäsenvaltion alueella tarkkailua harjoittaville viranomaisille näiden tehokkuuden edellyttämät toimivaltuudet.

Tarkistus 19
11 ARTIKLAN 2 KOHDAN A ALAKOHTA
41 artiklan 1 kohdan 1 alakohta (Schengenin yleissopimus)

”Jäsenvaltion virkamiehet, jotka omassa maassaan seuraavat henkilöä, joka on ***tavattu itse teossa suorittamassa rangaistavaa tekoa***, josta ankarimmillaan voi seurata vähintään kahdentoista kuukauden vapausrangaistus tai vapauden menettämistä tarkoittava seuraamus, ***tai joka on ollut osallisena sellaiseen tekoon***, saavat jatkaa takaa-ajoa ilman ennalta myönnettyä lupaa toisen jäsenvaltion alueella, kun toisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ei ole voitu ennakolta ilmoittaa sen alueelle tulemisesta asian erityisen kiireellisyyden vuoksi jollakin Schengenin yleissopimuksen 44 artiklassa määrätyistä tiedotustavoista tai kun nämä viranomaiset eivät ole voineet olla ajoissa paikalla takaa-ajon jatkamiseksi.”	”Jäsenvaltion virkamiehet, jotka omassa maassaan seuraavat henkilöä, ***jota epäillään osallisuudesta rangaistavaan tekoon***, josta ankarimmillaan voi seurata vähintään kahdentoista kuukauden vapausrangaistus tai vapauden menettämistä tarkoittava seuraamus***, tai henkilöä, jonka perustellusti voidaan katsoa pystyvän edistämään ensiksi mainitun henkilön tunnistamista tai jäljittämistä***, saavat jatkaa takaa-ajoa ilman ennalta myönnettyä lupaa toisen jäsenvaltion alueella, kun toisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ei ole voitu ennakolta ilmoittaa sen alueelle tulemisesta asian erityisen kiireellisyyden vuoksi jollakin Schengenin yleissopimuksen 44 artiklassa määrätyistä tiedotustavoista tai kun nämä viranomaiset eivät ole voineet olla ajoissa paikalla takaa-ajon jatkamiseksi.”

Perustelu

Koska käsitepari "joka on tavattu itse teossa suorittamassa rangaistavaa tekoa" ja "tai joka on ollut osallisena sellaiseen tekoon" ei kata kaikkia tilanteita, joiden kanssa viranomaiset joutuvat tekemisiin, tämän tarkistuksen tarkoituksena on sallia osallisuudesta rangaistavaan tekoon epäillyn ja tutkimuksia mahdollisesti edistämään pystyvien takaa-ajo.

Tarkistus 20
11 ARTIKLAN 2 KOHDAN B ALAKOHTA
41 artiklan 4 kohta ja 5 kohdan b alakohta (Schengenin yleissopimus)

(b) Poistetaan 4 kappale ja 5 kappaleen b kohta.	(b) Poistetaan ***2, 3 ja*** 4 kappale ja 5 kappaleen b kohta.

Perustelu

Tämän tarkistuksen tarkoituksena on kumota se mahdollisuus, että jäsenvaltiot voivat soveltaa erilaisia menettelyjä, jotka koskevat toisen jäsenvaltion alueella toimivia viranomaisia ja takaa-ajon ajan ja paikan rajoittamista.

Tarkistus 21
11 ARTIKLAN 2 KOHDAN B A ALAKOHTA (uusi)
41 artiklan 5 kohdan f alakohta (Schengenin yleissopimus)

b a) korvataan 5 kohdan f alakohta seuraavasti:

"f) Takaa-ajavat viranomaiset voivat pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää takaa-ajettavan henkilön toisen jäsenvaltion alueella. Kun takaa-ajettua henkilöä ollaan kuljettamassa toimivaltaisten paikallisten viranomaisten haltuun pidättämisen jälkeen, siirron aikana voidaan käyttää käsirautoja ja takaa-ajetun henkilön kuljettamat esineet voidaan takavarikoida.

Tarkistus 22
11 ARTIKLAN 2 KOHDAN B B ALAKOHTA (uusi)
41 artiklan 9 kohta (Schengenin yleissopimus)

b b) 9 kohta poistetaan.

PERUSTELUT

1. Johdanto

Euroopan komissio antoi heinäkuussa 2005 ehdotuksen "neuvoston päätökseksi poliisiyhteistyön parantamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä erityisesti sisärajoilla sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta."

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta käsitteli ehdotusta ensimmäisen kerran 24. tammikuuta 2006 ja siinä yhteydessä jäsenille jaettiin työasiakirja.

2. Ehdotuksen tarkoitus

Schengenin alueen sisärajojen valvonnan poistaminen voi antaa rikollisille mahdollisuuden liikkua rankaisematta yli sisärajojen, mikä aiheuttaa turvallisuusvajeen, jos lainvalvontaviranomaiset joutuvat pysähtymään sisärajoilla ja jos jäsenvaltiot eivät harjoita asianmukaista poliisiyhteistyötä.

Käsiteltävänä olevan ehdotuksen tarkoituksena on kehittää rajatylittävän poliisiyhteistyön oikeuskehystä ja parantaa kansalaisten turvallisuuden tasoa SEU:n 29 artiklan ja vuonna 2004 hyväksytyn Haagin ohjelman mukaisesti.

Ehdotuksella otetaan käyttöön Euroopan tason rajatylittävän poliisiyhteistyön yleinen ja yhteinen kehys. Yhteen päätökseen on sisällytetty viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana kertyneet yhteiset periaatteet ja käytännöt, jotka lisäävät koko alan läpinäkyvyyttä.

Ehdotus sisältää seuraavien nykyisten ongelmien ratkaisemisen:

- yhteisen lähestymistavan puuttuminen rajatylittävän poliisiyhteistyön alalla;
- eri nopeuksien Euroopan olemassaolo, mikä tarkoittaa turvallisuustason eroja Euroopan maiden välillä;
- lukuisten kahdenvälisten ja monenvälisten sopimusten voimassaolo eri maantieteellisillä alueilla;
- Schengenin yleissopimuksen määräysten vanhentuneisuus ja erot niiden soveltamisessa;
- ei-sitovien menettelyjen, kuten käsikirjojen ja suositusten liiallinen levinneisyys.

3. Ehdotuksen sisältö ja esittelijän näkökannat

Esittelijä pitää myönteisenä komission pyrkimystä parantaa rajatylittävää poliisiyhteistyötä ja korvata lukuisat voimassa olevat menettelyt yleisellä yhteisellä kehyksellä.

Ehdotus asettaa turvallisuuden yhteiset vähimmäisnormit. Esittelijä on tietoinen jäsenvaltioiden erilaisista perustuslaillisista perinteistä ja tätä alaa koskevista herkkyyseroista. Jotta kansalaisten turvallisuutta voidaan parantaa, esittelijä kuitenkin vaatii yhdenmukaistamisen tason lisäämistä ja Schengenin yleissopimuksen laajempaa tarkistamista tavalla, joka menee paljon tätä komission ehdotusta pitemmälle.

1 artiklassa kuvataan päätöksen tavoite ja tarkoitus: lainvalvontaviranomaisten keskinäisen tiedonkulun parantaminen sekä strategisen, operatiivisen ja operationaalisen yhteistyön yhteensovittaminen.

2 artikla sisältää määritelmät: "raja-alue" on jäsenvaltion määrittelemä alue, joka on enintään 50 km etäisyydellä rajasta. Tässä päätöksessä mainitut viranomaiset ovat pääasiassa poliisi- ja tulliviranomaisia.

3 artikla sisältää säännösten kattaman luettelon aloista, joilla tiedonvaihtoa on parannettava siten, että siinä yhteydessä otetaan huomioon nykyiset parhaat käytännöt ja voimassa olevat sopimukset, mukaan luettuina Ranskan, Itävallan, Saksan, Espanjan ja Luxemburgin, Alankomaiden ja Belgian toukokuussa 2005 allekirjoittama Prümin sopimus. Tässä yhteydessä esittelijä huomauttaa, että neuvostossa on jo päästy sopimukseen puitepäätöksestä, joka koskee saatavuusperiaatteen mukaista tietojenvaihtoa. Vaikka mainittu puitepäätös ei kuulu tämän kuulemisen piiriin, se on kuitenkin syytä mainita.

4 artikla korjaa strategisen lähestymistavan puuttumisen poliisiyhteistyön alalta.

Siinä korostetaan:
– operationalista suunnittelua ja toimintaa,
– välineiden yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden tutkimista,
– koulutusta.

Esittelijä pitää tärkeänä myös yhteisiä koulutustoimia eri maiden viranomaisten välisen luottamuksen ja yhteistyön kulttuurin luomiseksi, sekä kaikkien kieliesteiden poistamista.

5 artiklassa luetellaan operatiivisen yhteistyön tehtävät: yhteispartiointi, yhteiset väliintulotoimet, yhteiset tarkkailuoperaatiot jne. Kun jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat mainittuja toimia, niiden tehokkuus edellyttää, että niillä on oikeus pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää henkilöitä toisen jäsenvaltion alueella.

6 artiklassa otetaan käyttöön velvoite luoda raja-alueille pysyviä yhteistyörakenteita. Tämä artikla perustuu jo toiminnassa olevien poliisi- ja tulliviranomaisten yhteisiin yhteistyökeskuksiin, mukaan luettuna vuonna 1997 perustettu Ranskan ja Saksan yhteistyökeskus, jossa kummankin maan viranomaiset toimivat saman katon alla.

7 artiklassa säädetään tietosuojasta soveltamalla Schengenin yleissopimuksen VI osastossa vahvistettuja oikeudellisia määräyksiä.

8 artiklassa säädetään säännöllisistä kahdenvälisistä vertaisarvioinneista ja kehotetaan komissiota toimittamaan neuvostolle arviointikertomukset.

9 artiklan mukaisesti tämä päätös ei rajoita yksityiskohtaisempien yhdenmukaisten sopimusten tekemistä, sillä määritellään ehdotuksen suhde kahdenvälisiin sopimuksiin, ja sillä pyritään parantamaan entisestään tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten yhteistyötä.

10 artiklalla perustetaan sääntelykomitea, jonka tarkoituksena on avustaa komissiota. Esittelijä ei pidä sääntelykomitean perustamista välttämättömänä, koska neuvostolla on jo nyt

käytössään poliisiyhteistyön täytäntöönpanotoimien kehittämisen edellyttämät toimivaltaiset elimet.

11 artiklalla muutetaan rajatylittävää tarkkailua koskevaa Schengenin yleissopimuksen määräyksiä (40 artikla) sekä laajennetaan takaa-ajoa koskevan 41 artiklan soveltamisalaa. Johdonmukaisuuden vuoksi esittelijä ehdottaa myös Schengenin yleissopimuksen 39 artiklan muuttamista. Viimeksi mainittua artiklaa muutetaan siten, että tarkoituksena on:
– tulliviranomaisten sisällyttäminen artiklan soveltamisalaan;
– sen mahdollistaminen, että toisessa jäsenvaltiossa toimivat viranomaiset voivat käyttää pakkokeinoja tapauksissa, joissa rikoksena rangaistavan teon ehkäiseminen sitä edellyttää.

- **40 artiklan sisältö – rajatylittävä tarkkailu**

1) Periaate: viranomaiset voivat jatkaa omassa jäsenvaltiossa käynnistettyä tarkkailuoperaatiota yli toisen Schengen-valtion rajojen, kuitenkin vain tiukkojen ehtojen mukaisesti.

2) Valtuutettu tarkkailu

Nykytilanne: Tarkkailun alaisen henkilöä on epäiltävä osallisuudesta *rikoksentekijän luovuttamiseen johtavaan tekoon* tai on epäiltävä, että henkilö pystyy auttamaan mainitun kaltaisen henkilön löytämisessä.

Ehdotus: Vanhentunut käsite "rikoksentekijän luovuttamiseen johtava teko“ korvataan käsitteellä “*rikos, josta mahdollisesti voidaan langettaa rikoksentekijäin vähintään 12 kuukauden vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai toimenpide*".

3) Tarkkailu hätätilanteessa ilman ennakkolupaa:

Nykytilanne: Tarkkailtavaa henkilöä on *epäiltävä syyllisyydestä* johonkin 40 artiklan 7 kohdassa *lueteltuun* rikokseen.

Ehdotus: Viittaus mainittuun luetteloon korvataan käsitteellä "rikos, josta mahdollisesti voidaan langettaa rikoksentekijäin vähintään 12 kuukauden vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai toimenpide".

Esittelijä: Käsite "*syylliseksi epäillyn henkilön*(…)"on liian rajoittava, koska se ei kata kaikkia tilanteita, joita virkamiehet joutuvat kohtaamaan. Tarkkailu olisi sallittava niiden henkilöiden osalta, joita epäillään *osallisuudesta* rikokseen (…), sekä niiden osalta, joista voi olla apua tutkimuksissa.

Lisäksi on todettava, että poliisioperaatioiden tehostamiseksi tarkkailua harjoittavien viranomaisten olisi pystyttävä pysäyttämään, tutkimaan, kuulustelemaan ja pidättämään toisen jäsenvaltion alueella tarkkailtava henkilö. Itse asiassa oikeus jatkaa tarkkailua naapurijäsenvaltion alueella on täysin hyödytön, jos viranomaisilla ei ole lupaa pysäyttää, tutkia, kuulustella ja pidättää tarkkailtava henkilö.

- **41 artikla – takaa-ajo**

Periaate: Tilanteen kiireellisyyden vuoksi omassa jäsenvaltiossa henkilöä takaa-ajavat virkamiehet voivat jatkaa takaa-ajoa naapurivaltion alueella ilman tiukoilla ehdoilla myönnettävää ennakkolupaa.

Nykytilanne: *Takaa-ajoon oikeuttavien rikosten* osalta jäsenvaltiot voivat valita kahdesta vaihtoehdosta:
– 4 artiklan a kohdan mukainen rajoitettu rikosten luettelo
– rikoksentekijän luovuttamiseen johtavat rikokset.

Ehdotus: edellä mainittujen vaihtoehtojen sijasta ehdotus sisältää yhden käsitteen "rikos, josta mahdollisesti voidaan langettaa rikoksentekijäin vähintään 12 kuukauden vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai toimenpide".
Lisäksi takaa-ajon rajoittaminen koskemaan vain maarajoja on liian rajoittava: oikeus on ulotettava koskemaan myös merirajoja, jokirajoja, järvirajoja ja ilmantilan rajoja.

Esittelijä: Ehdotus rajoittaa takaa-ajon koskenmaan vain "*henkilöä, joka on tavattu itse teossa suorittamassa rangaistavaa tekoa (...) tai joka on ollut osallisena sellaiseen tekoon*". Esittelijä katsoo, että tämä käsite on liian rajoittava, ja että se ei kata kaikkia tilanteita, joissa takaa-ajo-oikeus on välttämätön. Takaa-ajo-oikeus on ulotettava koskemaan myös henkilöä, jota epäillään *osallisuudesta* rangaistavaan tekoon (...), ja henkilöä, jonka perustellusti voidaan katsoa pystyvän *edistämään* tutkimuksia.

Lisäksi tarkkailua harjoittavien viranomaisten olisi pystyttävä pysäyttämään, tutkimaan, kuulustelemaan ja pidättämään henkilöitä toisen jäsenvaltion alueella poliisioperaatioiden tehostamiseksi.

- **40 ja 41 artikla – esittelijän pyynnöt**

1. Tarkkailun ja takaa-ajon osalta viranomaisten on tällä hetkellä käytettävä useita rikosnimikkeitten luetteloita. Komission ehdotus korvaa viittauksen mainittuihin eri luetteloihin ottamalla käyttöön yhden käsitteen "rangaistavaa tekoa, josta (...) voi seurata (...)i vapauden menettämistä tarkoittava seuraamus". Tämä edistää viranomaisten työtä ja esittelijä pitää sitä erittäin myönteisenä.

2. Poliisioperaatioiden tehostamiseksi esittelijä vaatii, että tarkkailua harjoittavien viranomaisten olisi pystyttävä pysäyttämään, tutkimaan, kuulustelemaan ja pidättämään toisen jäsenvaltion alueella tarkkailtava henkilö. Tämä sisältyy myös joihinkin uudempiin kahdenvälisiin/monenvälisiin sopimuksiin.

3. Esittelijä haluaisi sallia kiireellisen tarkkailun ja takaa-ajon ulottamisen koskemaan myös henkilöä, jota epäillään osallisuudesta rangaistavaan tekoon (...), ja henkilöä, jonka perustellusti voidaan katsoa pystyvän edistämään tutkimuksia, sen sijaan että oikeus koskisi vain itse teossa tavattua/rikokseen osallistunutta.

4. Tarkkailun ja seurannan rajoittaminen aikaan tai paikkaan olisi lopetettava.

4. Johtopäätös

Päätösehdotus vaikuttaa kansalaisten elämään käytännössä näkyvällä tavalla.

Unionin tulevaisuudesta käytävän keskustelun vuoksi, ja koska kansalaisten luottamus EU:n toimielimiin ja päätöksentekoprosessiin on heikentynyt, meidän olisi käytettävä hyväksi tätä tilaisuutta lähettää kansalaisille vahva signaali: EU ottaa huomioon heidän tarpeensa ja toivomuksensa ja pyrkii parantamaan heidän turvallisuuttaan. On toivottavaa, että jäsenvaltiot pystyvät toimimaan yhteistyössä kansalaisten turvallisuuden edistämisessä ja että jäsenvaltiot pystyvät luopumaan osasta suvereenisesta toimivallastaan todellisen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luomiseksi.